

Derkenar

Sevgili Peygamberimiz aile fertleri için de mağfirette bulunurdu. Ümmü Seleme'nin evindeyken "... Ey Ehl-i Beyt! Allah sizden, sadece günahı gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor." (Ahzâb suresi, 33) ayeti nazil olduğunda kızı Fâtıma^(r.a.), torunları Hasan^(r.a.) ve Hüseyin'i^(r.a.) çağırarak onlarla birlikte yanında bulunan Hz. Ali'yi birer örtü ile örtmüş ve "Allah'ım, işte bunlar benim Ehl-i Beyt'imdir. Onların kirini gider ve onları tertemiz yap." buyurmuştur.

(Tirmizî, Tefsiru'l-Kur'an, 33.)

8. Peygamberimizin Vefatı

Tevhid mücadelesini ve İslam'ı tebliğ görevini en güzel şekilde yerine getirmiş olan Hz. Peygamber Veda Hutbesi'nde kendisini dinlemeye gelenlere; "... Bugün size dininizi ikmal ettim, üzerinize nimetimi tamamladım ve sizin için din olarak İslam'ı beğendim..."¹¹⁹ ayetini duyurduğunda layıkıyla yerine getirdiği vazifesini artık tamamladığını da haber vermiş oluyordu. Aslında onun daha konuşmasının başında bir daha buluşup buluşamayacaklarını bilmediği için sözlerinin iyi dinlenmesine yönelik tavsiyesinden bir nevi vedalaşma anlamı çıkaran ashâbdan bazıları Hz. Peygamber'in vefatının yaklaştığını düşünmeye başlamıştı. Daha önceki uygulamalarındaki farklılıklar da dikkat çekiciydi. Zira her Ramazan Kur'an-ı Kerim'i Cebrail^(a.s.) ile mukabele eden Hz. Peygamber o sene iki kere mukabelede bulunmuştu. Ramazan'ın son on günü yaptığı itikafı da yirmi güne çıkarmıştı.¹²⁰

Veda Haccı dönüşünden sonra hicretin onuncu yılında Hz. Peygamber'in sağlığı bozulmaya başladı. Ashâbıyla yapmış olduğu vedalaşmayı ahirete göçmüş olanlarla da gerçekleştirmek isteyen Allah Resulü^(s.a.v.) Uhud ve Baki kabristanlarını ziyaret ederek onlar için mağfirette bulundu. Yaptığı bu ziyaretlerden sonra hastalığı iyice arttı. Tedavi sürecini Hz. Aişe'nin odasında geçiren Allah Resulü^(s.a.v.) mescide çıkamadığı süre boyunca namazları Ebu Bekir'in^(r.a.) kıldırmasını emretti. Kendisini iyi hissettiği bir gün mescide gittiğinde onu görenler sevinçten neredeyse namazlarını bozacaktı. Namazı kıldırın Hz. Ebu Bekir de mihrabı asıl sahibine vermek niyetiyle geri çekilmek istediye de Allah Resulü^(s.a.v.) devam etmesi için ona ısharette bulundu ve onun yanında namazını tamamladı. Hz. Ebu Bekir, Allah Resulü'nün^(s.a.v.) hastalığının hafiflediğini görünce kendisinden izin alarak evine gitti. Ancak sonrasında Hz. Peygamber'in durumu ağırlaştı. 632 yılında (h. 10) bakışları semada "*En yüce dosta!*" diyerek hastalığının on üçüncü gününde Rabbine kavuştu. Vefat ettiğinde altmış üç yaşındaydı.¹²¹

Hz. Peygamber'in vefatı Müslümanları derinden üzdü ve sarstı. Öyle ki onun öldüğüne inanmayanlar oldu. Hz. Ömer Resulullah'ın^(s.a.v.) bayıldığını söyleyerek aksini iddia edenleri ölümle tehdit etti.

TARİHTEN BİR SAYFA

Allah Resulü^(s.a.v.) hastalığı esnasında mescitte bulunanlara hitaben "Allah bir kulunu, dünya ile kendi yanındakileri tercih etmekte muhayyer bıraktı. O kul da Allah'ın yanında bulunanları tercih etti." dedi. Onun bu sözünün ne anlama geldiğini toplumda Ebu Bekir'den başka anlayan olmadı. O, "Ey Allah'ın Resulü, anam babam sana feda olsun!" diyerek ağlamaya başladı. Bunun üzerine Hz. Peygamber, "Ey insanlar! Dostluğuyla ve malıyla bana en fazla yardımı dokunan Ebu Bekir'dir. Eğer ümmetimden bir dost edinseydim Ebu Bekir'i seçerdim. Lakin İslam kardeşliği daha üstündür." diyerek Ebu Bekir'i^(r.a.) takdir ve teselli etti.

(İbn Hişâm, es-Sîre, C 4, s. 299.)

119 Mâide suresi, 3. ayet.

120 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 2, s. 174-175.

121 İbn Hişâm, es-Sîre, C 4, s. 291-292, 301-303.

Durumu haber alan Hz. Ebu Bekir mescide gelerek Hz. Aişe'nin odasına girdi. Allah Resulü'nün^(s.a.v.) yüzünü açtı ve "Anam babam sana feda olsun! Hayattayken de ölüyken de güzelsin. Bir daha ölmeyeceğin ölümü tattın." diyerek onu öptü. Sonra insanların yanına mescide gitti. Hz. Ömer hâlâ şaşkınlık içinde konuşuyordu. Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer'e oturmasını söylediye de o bunu yapmadı. Bunun üzerine Hz. Ebu Bekir ayağa kalktı. "Ey insanlar! Kim Muhammed'e tapıyorsa bilmiş olsun ki Muhammed ölmüştür. Kim de Allah'a tapıyorsa bilmiş olsun ki Allah Hay'dır ölmez." diyerek şu ayeti okudu: **"Muhammed, ancak bir peygamberdir. Ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Şimdi o ölür ya da öldürülürse gerisin geriye (eski dininize) mi döneceksiniz? Kim (böyle) geri dönerse, Allah'a hiçbir şekilde zarar vermiş olmayacaktır. Allah, şükredenleri mükâfatlandıracaktır."**¹²² Hz. Ebu Bekir'in bu ayeti okuması üzerine başta Hz. Ömer olmak üzere insanlar Resulullah'ın^(s.a.v.) vefat ettiğini kabullendiler.¹²³

Hz. Peygamber'in cenazesini Hz. Ali yıkadı. Hz. Abbas ve iki oğlu ile Üsâme b. Zeyd de yardım ettiler. Ehl-i Beyt'inin ellerinde yıkanıp kefenlenen Allah Resulü^(s.a.v.) evindeki sedirin üstüne konuldu. Müslümanlar gruplar hâlinde odaya girerek imamsız olarak cenaze namazını kıldılar. Hz. Ebu Bekir'in Resulullah'tan^(s.a.v.) duymuş olduğu peygamberlerin ancak öldükleri yere defnedileceklerine dair rivayet sebebiyle Allah Resulü^(s.a.v.) Hz. Aişe'nin odasına defnedildi.¹²⁴

İslam dininin mübelliği Hz. Peygamber, her insan gibi yaşamış, risalet görevini en güzel şekilde yerine getirdikten sonra da ölümle birlikte Rabbine kavuşmuştur. Âlemlere rahmet olarak gönderildiği ifade edilen Resul^(s.a.v.), sözleri, davranışları, şahsiyeti ve ahlaki ile ümmetine güzel bir örnek olmuştur.¹²⁵ Dolayısıyla Allah'ın^(c.c.) sevgisini ve rızasını kazanmayı arzu eden Müslüman da ancak Hz. Peygamber'in örnek hayatını kendine rehber edinmekle bu arzusunu gerçekleştirebilir. Zira Allah Teâlâ, **"(Resûlüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir."**¹²⁶ ayetiyle Allah Resulü'nü^(s.a.v.) Müslüman'ın hayatının merkezine koymuştur.

Derkenar

Hz. Peygamber, cennet bahçelerinden bir bahçe olarak nitelediği için kabri ile minberi arasındaki alan "tertemiz gül bahçesi" anlamında **Ravza-i Mutahhara** ismiyle meşhur olmuştur. Bu mekân on metre genişliğinde, yirmi metre uzunluğundaki iki yüz metre karelik bir alanı ifade etse de Hz. Peygamber'in kabrinin bulunduğu yer manasına da gelmektedir.

(Dinî Terimler Sözlüğü, s. 378.)

Görsel 4.14: Peygamber Efendimizin kabrini örten Kubbetü'l-hadra (Minyatür: Zehra Çekin)

122 Âl-i İmrân suresi, 144. ayet.

123 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 2, s. 231-235.

124 İbn Hişâm, es-Sîre, C 4, s. 312-315.

125 bk. Enbiyâ suresi, 107. ayet; Ahzâb suresi, 21. ayet;

126 Âl-i İmrân suresi, 31. ayet.

Şair Diliyle

Son Söz

Ve zaman döne döne
Gelmişti başlangıç noktasına
İlk yaratılış düğümüne
Mahlukatın var olduğu
Yüzüsuyu hürmetine
Evrenin Efendisinin
Kavuşmak vakti gelmişti sevgilisine.

Hayatın menbai
Merhametin son durağı
Madeni, muhabbet ocağının
Ateşler içindeydi
Yatağında.
İltica etmişti sanki Kainat
Kutsal tenine
Hayata şafak olan alnında
Ter taneleri
Her biri insanlık çilesinden
Bir haberdirdi sanki
Bir an oldu
Aralandı gözleri
Sonsuzu kuşatan bakışları
Süzdü çiğerparesi Fâtma'ya
Süzdü tek tek çevresindeki
Can dostlarını
Kıvrıdadı dudakları, dedi:
-Ebu Bekir kıldırısın namazı
Sonra daldı daldı uyandı
Son defa aralandı
Bakışları
Yöneldi bir noktaya
Karar kıldı bir noktada
Ve dedi:
-Merhaba ey refik-i ala!

Olacak oldu
Akıllar kamaştı
Kalpler tutuştu
Feryat ve figan gökleri tuttu
Çekti kılıcını Faruk olan

Sıçradı orta yere:
-Kim derse "O öldü", öldürürüm!

Ayrılık ateşinden
Ateşin şiddetinden
Sanki bendler çözülmüş
Felekler çökmüştü
Suur tutuşmuş
Akıl iflas etmişti.

Sonra Siddiik olan
Yetiştirdi geldi
Baktı baktı yatağında hareketsiz yatan sevgiliye
Mağarada arkadaşına Hicrette yoldaşına
Sonra baktı çevresine
Mahşerden önce mahşer hâli yaşayan
Ashâbına

Aline
Ebu Bekir dedi:
-Ey nas, susun!
Kim ki Resulullah'a tapmaktadır
Bilsin ki Resul ölmüştür
Kim ki Allaha tapmaktadır
Bilsin ki Allah ölmez
Hayy ve Layemuttur

Ey nas, susun!
"Inna lillah ve inna ileyhi raciun"

Sonra eğildi sevgilinin yüzüne
Süzdü bulutlanmış gözlerini
O güzellikler ülkesine
Baktı baktı ve dedi:
-Hayatında güzeldin
Ölümünde güzelsin
Öldün
Bir daha ölmeyeceksin

(Erdem Bayazıt, Şiirler, s. 152-155.)